

Ovo je pregled DELA TEKSTA rada na temu "Berza i berzansko poslovanje". Rad ima 18 strana. Ovde je prikazano oko 500 reči izdvojenih iz rada.

Napomena: Rad koji dobijate na e-mail ne izgleda ovako, ovo je samo DEO TEKSTA izvučen iz rada, da bi se video stil pisanja. Radovi koje dobijate na e-mail su uređeni (formatirani) po svim standardima. U tekstu ispod su namerno izostavljeni pojedini segmenti.

Ako tekst koji se nalazi ispod nije čitljiv (sadrži kukice, znakove pitanja ili nečitljive karaktere), molimo Vas, prijavite to ovde.

Uputstvo o načinu preuzimanja rada možete pročitati ovde.

U V O D

Savremena ekonomija je nezamisliva bez vrijednosnih papira, bilo da se koriste kao instrumenti za prikupljanje sredstava od javnih investitora, kao sredstvo plaćanja ili samostalno, kao roba kojom se trguje na tržištu vrijednosnih papira. Većina vrijednosnih papira se, nakon inicijalne prodaje (emisije), ne zadržava u vlasništvu prvobitnog kupca nego se dalje preprodaje.

U zavisnosti od vrste, vrijednosnim papirima se trguje na različite načine i na raznim mjestima. Neka od njih su strogo uređana, s precizno propisanim uslovima i procedurama trgovanja, druga su manje formalna, ali uređena i legalna, dok postoji i nelegalno, „sivo“ tržište vrijednosnih papira. Pod ovim zadnjim se najčešće podrazumijevaju ulični preprodavači koji koriste neznanje ili neinformisanost građana za kupovinu ili prodaju vrijednosnih papira pod nepovoljnijim cijenama u odnosu na berzanske.

Tržište kapitala u Bosni i Hercegovini postalo je atraktivno za domaće i strane investitore. Stoga je neophodno i investitorima i preduzećima obezbijediti uslove za nesmetan promet vrijednosnim papirima. Uspostavljanjem odgovarajućih Registara i Komisija za vrijednosne papire (u Federaciji BiH i Republici Srpskoj), te formiranjem dviju berzi vrijednosnih papira – Sarajevske i Banjalučke, Bosna i Hercegovina se uključila u red savremenih tržišta vrijednosnih papira.

POJAM VRIJEDNOSNIH PAPIRA

Vrijednosni papiri (hartije od vrijednosti) mogu se definisati na različite načine. Pravno se definišu kao „...pismene isprave kojim se izdavalac obavezuje da ispuni obavezu upisanu na toj ispravi njenom zakonitom imaocu.“ Naravno, danas nije uslov pisana forma, nego se vrijednosni papiri uglavnom vode u obliku elektronskog zapisa u Registru vrijednosnih papira. Bez obzira na formu, vrijednosni papir uvijek u sebi sadrži neko imovinsko pravo koje je neodvojivo od te isprave. Pri tome se razlikuje stvarno pravo svojine nad samom ispravom (vrijednosnim papirom) od prava na potraživanje određenog imovinskog prava sadržanog u samoj ispravi. „Vrijednosni papiri su dionice, obveznice, sertifikati (izdati na rok duži od godinu dana), ugovori o investiranju itd. Važno je napomenuti da privatizacijska potraživanja (obično se u narodu govori o „certifikatim“) ne predstavljaju vrijednosne papire, te se shodno tome njima i ne može trgovati na Berzi.“

Osnovne karakteristike vrijednosnih papira su: formalnost, prenosivost, zamjenjivost u pojedinim slučajevima i inkorporisanost određenog prava.

Sa ekonomskog aspekta vrijednosni papiri se posmatraju kao sredstvo za pribavljanje kapitala poslovnim subjektima (preduzećima), odnosno kao instrument finansiranja. Vrijednosni papiri nakon prve prodaje (emisije) obično ne ostaju u vlasništvu prvog kupca (investitora), nego se dalje prodaju. Tako je formirano posebno tržište – tržište vrijednosnih papira.

VRIJEDNOSNI PAPIRI KAO INSTRUMENTI TRŽIŠTA KAPITALA

Tržište se općenito definiše kao mjesto gdje se kupuje i prodaje neka roba. Prema tome, tržište kapitala je mjesto gdje se kupuje i prodaje kapital, odnosno mjesto gdje se susreću ponuda i potražnja kapitala. Pod kapitalom se obično podrazumijeva novac koji se upotrebljava u investicijske svrhe. Cijena takvog novca na tržištu kapitala izražava se kamatnom stopom, odnosno stopom tržišne kapitalizacije.

-----OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU.-----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:

maturskiradovi.net@gmail.com